60. ԹՈՐՔԻՆ ՀԱՐՆԸ

Ասում ա՝ մին Թորքու հարն ա ինում։ Էս հարնը խե շատ լաշառ, հայասրզ ա ինում, ըսկեսվորը օր ա տամ, ումբրը չի տամ։ Սաղ օրը սոված ա պահում, ծարավ, վայը եկալ ա, թա վրեր ըսկեսուրը մին խոսք ա պիրանան տուս կալալ, հարնը էլ աղին ու բոզին եշում չի, հինչ վրեր հըսնում ա, յըրա յա անում ըսկեսուրին անա տամ, թակում, թան ծըմելա քցում։ Ըսկեսուրը վրխելանը նհետ կարում չի, թա տղին կյանգյաստ անե։

Հարնը ասում ա. «Թա վրեր տղետ ասալ ըս, սրանա ըեթար օր կըքըցիմ»։ Իստի ամեն օր, էս պառավին տղա Աֆանգին տանան տուս ա կյամ թա չէ, հարնը ըսկսում ա ըսկեսվորը թակել, շորերը հանել, ճընչլոտ շորերը կյենալ տամ, ըստիպում, վրեր խեղճ պառավը ծեռքերը պըցըրցնե, յալլի սլար կյա, տես թող ինի, տեն թող ինի։ Պար կյալանը ետը հարնը պերում ա ուրան հետն լավ-լավ խրավածնե, էն վրեր ա սկեսվերեն հետե լրղլրղան ճուր։ Եվ իստի ամեն օր, ըսկեսվորը հաց չի տամ մուչունք, վրեր խեղճ պառավը եր չի կենում ուրան ճրղոտած շուրեբավը պար չի կյամ ուրխըցնում հարնին, հարնը հաց չի տամ, վրեր սկեսուրն օտե։ Լհա վրեր տղեն կյալեն վախտը մրտանում ա, հարնը ըսկեսվորը չընթռոտած, ծընկըլնեն կախ-կախ շորերը հանում, թազա շորեր ա կյեց տամ, երե թախտին նըստըցնում։

Մին վախտ էս մեր Աֆանդին եշում ա, տեսնում, վրեր ուրան մարը օր-օրին յըրա հալվում, մաշվում, չուփ ա տրեռալ։

— Ա՛ սար, էս քյեզ հինչ ա՛ պտահալ, խե իտի ըղա՞րալ ըս, ապառու հո՞ւ չըս։

Սարն ասում ա. «Կարել չըմ ասեմ, դարդս շատ ա»։ Տղան ասում ա. «Վախել մեր, ասե»։ Սարն ասում ա. «Կարել չըմ ասեմ, թա օղում ըս դարդս դյիդաս, մին օր տանը կաց, թաքուն մին տեղ կյողը կաց, էն վախտը լոխ կըգյիդաս»։

Էլլոր Աֆանդին թաքուն կյողլ ա կենում, փըղերեն քըմակեն, ևշում ա, տըեսնում հի՞նչ։ Կնեգյը մորը թակում ա, ետը հետը շորերը հանում, չըթոոտած շորերը կյեց տամ, ետնան պար ածում, ինքյն էլ ուրխանում, վրեր ըսկեսուրը թող-թող ա ինում, քըչոտած շորերը ծընկըլներն կախ-կախ ըլած ծափ ըն տամ, էն վըեր ա հարսը ծըծաղում, ուշկյինա յա ինում։

Ըսկեսուրը հա՛մ պար ա կյամ, հա՛մ երք ասում.

Որս էս ա, Աֆանդի,
Շորերս էս ա, Աֆանդի,
Կերածըս էսա, Աֆանդի,
Կեսն էլ ճուր ա, Աֆանդի,
Իրեք դաստա շորերան,
Թադըսն էս ա, Աֆանդի,
Ասածու օրը, հալըս էս ա, Աֆանդի։

Պար կյալանը ետը, Աֆանդին եշում ա, տըեսնում, վըեր էսա կնեգյը սկըրավ ամանը ճուր ածից, մին կտոր էլ չոր հաց տվավ, թա. «Կե՛ր, ամմա վըեր աղեղ ասալ ըս, ըստրանա ըեթար օր կըքըցիմ»։

Աֆանդին էլ հըմփերում չի կյուլը կացած տեղան տուս ա կյամ, կընդանը յրրա սըրըծնում, տոր վըեր կտաս, էնքան ա թակում, վըեր թան ծըմևլա քըցում ա։ Թըկելանը ետը մին գյիրվանըա մեջը ա սանում, կնդանը տկլորցնում, էտ մեղըը քսում կընդանը ջանը, տանում ծըմակում մին ծառա պենդ կըպկըպոտում։ Ծըմակումը հինչքան մըջևմնը, ղղոճ կա, լոխ յըրան ըն տեռնում, էնրան օտում ըն, վըեր ջանը տուս ա կյամ։